

egyptologie.nl Kennis over het Oude Egypte

Egyptologische nieuwsbrief, donderdag 8 mei 2014 [Tweet](#)

Hieronder treft u een overzicht aan van verschillende activiteiten op het vlak van de Egyptologie.

U kunt het Egyptologisch nieuws en de bezigheden van Huub Pragt volgen op Twitter via

[Egyptekennis](#) en [Egypteopschool](#).

Voor meer informatie over het gebruik van Twitter klikt u hier op: [Handleiding Twitter](#).

Voeg deze pagina toe aan uw favorieten door de combinatie van de Ctrl-toets en D. Klik vervolgens op toevoegen.

Wanneer u deze website leuk vindt, kunt u op de [homepage](#) klikken op de +1 knop van Google.

Archeologisch nieuws uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: [Archief](#).

Interviews uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: [Interviews](#).

Bewegende beelden uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: [Filmbeelden](#).

Deze pagina is aangepast op 22-05-2014.

Deze nieuwsbrief is tot stand gekomen met bijdragen van Yvonne Buskens, Monique Deege, Lida de Jong, Inge Hardy en Mariëlle van Kampen.

In deze nieuwsbrief:

- [Kemet.nl](#)
- [Archeologisch nieuws](#)
- [Tentoonstellingen](#)
- [Lezingen](#)
- [Cursussen](#)
- [Andere activiteiten](#)
- [Voorbeschouwing seizoen 2014-2015](#)

Kemet.nl

De website Kemet.nl verschaft informatie over interessante onderwerpen binnen de egyptologie. Via negen verschillende thema's komt u meer te weten over de oud-Egyptische beschaving. Sinds de vorige nieuwsbrief van 13 maart 2014 zijn de volgende nieuwe artikelen verschenen:

- [Het Sed-festival](#)
- [Het Opet-festival](#)

Wilt u op de hoogte blijven van de verschijning van nieuwe artikelen? Meldt u zich dan aan voor [kemet nieuws](#).

Kemet heeft ook een facebookpagina: [facebook.com/KemetNL](https://www.facebook.com/KemetNL). Klik daar op 'Like' of 'Vind ik leuk' om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws en interessante weetjes.

Archeologisch Nieuws

Archeologische wedijver om verborgen tombe

De Britse archeoloog John Romer meent de exacte locatie te weten van het graf waar volgens hem drie hogepriester-koningen uit de 21ste dynastie begraven liggen. Het gaat om de gezamenlijke graftombe van Herihor, Pianch en Mencheperra. In dit graf, dat verscholen ligt in de Thebaanse heuvels, zouden objecten te vinden zijn die volgens

Website Kemet.nl

Deel van de inhoud van KV40

Jaspis hart-amulet gevonden in Abydos

Voorwerpen uit de caches in het Dal der Koningen

Romer de schatten van Toetanchamon zullen doen verbleken. Romer stelt dat meer archeologische teams uit andere landen wedijveren om het vinden van de verborgen tombe. Een grote dreiging gaat uit van een bende grafrovers die momenteel actief is op de Thebaanse westoever. De hoop is er op gevestigd dat een gedegen archeologisch onderzoek de schatgravers voor zal blijven.

Lees het hele artikel: ***Archeologists race to secure ancient burial site of three Egyptian kings.***

Meer dan 50 mummies gevonden in het Dal der Koningen

Egyptologen van de Zwitserse opgravingsmissie zijn nu ruim drie jaar actief in het Dal der Koningen. Het archeologische onderzoek vindt plaats in de zijwadi die leidt naar KV34 van Thoetmoses III. Dit seizoen werd de grafput KV40, die in 1898 door Victor Loret is ontdekt, verder uitgeruimd. Daarbij zijn de onderzoekers van de universiteit van Basel op vijf onderaardse kamers gestuit. Hierin bevinden zich restanten van meer dan vijftig mummies. De ruimtes van KV40 zijn in de 18de dynastie uitgehakt en hebben destijds waarschijnlijk dienst gedaan als een magazijn voor de arbeiders. In de ongedecoreerde vertrekken zijn vele potscherven, waarvan enkele zijn voorzien van een hiëratisch opschrift. Ook zijn restanten van begrafenisgoederen, waaronder mummiekisten, gevonden. Naar het zich laat aanzien zijn de priesters van Amon uit de 21ste en 22ste dynastie als deze vertrekken als een cachette gaan gebruiken. Zo hebben zij er verscheidene familieleden van Thoetmosis IV en Amenhotep III en hun eigen familieleden bij elkaar gebracht. Tenminste acht prinsessen en vier prinses zijn geïdentificeerd. De mummies zijn echter allemaal zwaar beschadigd. Grafrovers hebben de ruimtes geplunderd en hebben er zelfs brand gesticht. Alleen enkele mummies van zeer jonge kinderen zijn nog redelijk intact aangetroffen. Nader onderzoek moet uitwijzen wat zich in het verleden in deze ruimtes heeft afgespeeld.

Lees verscheidene artikelen over deze vondst:

- ***Tomb of the royal children in the Kings' Valley identified.***

De catacomben van Kom es-Sjoeqafa

Schrijfgerei uit graf 26ste dynastie in Aboesir

Graf van een hoge ambtenaar in Aboesir gevonden

- **Basel Egyptologists identify tomb of royal children.**
- **Egyptologen vinden tombe met gemummificeerde kinderen.**
- YouTube: **Interview met egyptologe Elina Paulin-Grothe over de vondst in KV40.**
- Radio 1: **Interview met egyptoloog Huub Pragt over deze vondst, en zijn zoektocht naar de verborgen tombe.**

Mysterieuze voorwerpen gevonden in het Westelijke Dal

In het Westelijke Dal van het Dal der Koningen is op vier plaatsen een mysterieuze verzameling voorwerpen aangetroffen. De vier plaatsen vormen samen een vierkant. Onder de voorwerpen bevindt zich de schedel van een koe, een Palace Ware wijnkruik en vuurstenen messen in houten heften. Deze ondiepe putten vormen zogenaamde funderingsdepots. Deze kuilen werden gegraven bij de aanleg van een graf of tempel. Op de bodem werden rituele voorwerpen geplaatst. In theorie zou er dus in het midden een graf kunnen liggen, maar ondanks het gerichte onderzoek van het team, is een dergelijke ruimte niet gevonden. Dergelijke funderingsdepots zijn bijzonder. Tot nu toe zijn er maar weinig gevonden in het Dal der Koningen en slechts een aantal daarvan was nog intact. Wellicht is er geen graf in het midden. Mogelijk waren de voorwerpen bedoeld voor het graf van Amenhotep IV, de latere Achnaton en is de site verlaten toen hij naar Amarna verhuisde. Lees het hele artikel: **Mysterious buried artifacts discovered in Valley of the Kings.**

Graf uit Nieuwe Rijk ontdekt in Abydos

In Abydos is een 3300 jaar oud graf gevonden, waar waarschijnlijk een 7 meter hoge piramide op heeft gestaan. In één van de kamers van het graf is een zandstenen sarcofaag gevonden die rood is geverfd, met daarop de naam van de schrijver Horemheb. Op de sarcofaag staan afbeeldingen van goden en hiëroglifische inscripties van spreuken uit het Dodenboek. In de sarcofaag zelf zijn geen menselijke resten gevonden, maar elders in het graf zijn restanten gevonden van drie of vier mannen, tien tot twaalf vrouwen en tenminste twee kinderen. In een andere grafkamer, zonder

Summer School 'Sakkara'

Saqqaradag 2014

sarcofaag, zijn diverse sjabti's gevonden, met onder andere de naam en titels van de Opzichter van de Stallen, Ramessoe. Mogelijk was Ramessoe de vader of oudere broer van Horemheb.

Eén van de meest bijzondere vondsten betreft een hartamulet, gemaakt van rode en groene jaspis. Dit meesterwerk heeft waarschijnlijk tot één van de mummies toebehoord.

Lees het hele artikel: ***3300 year old Tomb with Pyramid entrance discovered in Egypt.***

Mogelijk graf van Alexander de Grote gevonden

Poolse archeologen die onderzoek deden aan een crypte van een oude Christelijke kerk nabij Kom el-Dikka in Alexandrië, zouden op een mausoleum van marmer en goud zijn gestuit. Tussen de inscripties zou onder andere te lezen zijn dat het mausoleum is gewijd aan 'de Koning der Koningen, Veroveraar van de Wereld, Alexander III'. De makers van de website worldnewsdailyreport.com hebben echter een hoax verspreid waarmee ze de 140 mislukte pogingen om het graf van Alexander de Grote te localiseren op de korrel nemen. Zo schrijft men dat in de onderaardse ruimte een gebroken sarcofaag zou zijn gevonden van kristalglas met daarin 37 botten die grotendeels gebroken of zwaar beschadigd zijn. Ook zou op dit moment een koolstofdatering plaatsvinden om de leeftijd van de botten te bepalen. Daarna zullen nog vele andere tests gaan volgen. Het blijkt hier dus om een publiciteitsstunt te gaan. De bij het artikel getoonde foto is gemaakt in Alexandrijnse catacomben van Kom es-Sjoeqafa.

Lees het hele artikel en het verhaal van het graf van Alexander de Grote:

Archeologists could have discovered the tomb of Alexander the Great.

Twee graven uit 26ste dynastie ontdekt

In de oud-Egyptische stad Per Medjet, het huidige El-Behnasa, zijn door de

Spaanse opgravingsmissie twee graven uit de 26ste dynastie gevonden. Eén van de tombes is van een schrijver. Zijn bronzen inktpot en twee dikke rieten pennen zijn aangetroffen naast zijn goed bewaarde mummie. Daarnaast zijn ook de restanten van duizenden vissen in zijn graf gevonden, sommigen ervan zijn gemummificeerd. In Per-Medjet, later aangeduid met de Griekse naam Oxyrhynchus, werd de heilige vissoort 'spitssnuit' aanbeden. Volgens de mythe van Osiris zou deze vis de phallus van de vruchtbaarheidsgod hebben opgeslokt. Het tweede graf is van een priester die aan het hoofd stond van een grote familie. Zijn zonen deden als priester dienst in het Osireion van de stad Per Medjet. Er zijn stenen sarcofagen met hiëroglifische inscripties en albasten kanopen aangetroffen.
Lees het hele bericht: [**Two 26th dynasty tombs discovered in Per Medjet.**](#)

Tsjechische missie vindt graf uit 5de dynastie

De Tsjechische archeologische missie is al vele jaren actief in Aboesir. Dit seizoen is een graf ontdekt van een hoge ambtenaar uit de 5de dynastie. Helaas is nog geen naam naar voor gekomen. In de ongeschonden grafkamer staat een grote kalkstenen sarcofaag en een houten kanopenkist. Omwille van het wetenschappelijke onderzoek werd de sarcofaag op 19 maart 2014 onder strikte bewaking en geheimhouding geopend. De archeologen troffen in de stenen kist een skelet aan dat sporen van mummificatie vertoonde. De overledene is een oudere man die een staf vasthoudt. Op zijn lichaam zijn vele versieringen uit faience te vinden. De ontdekking is gedaan in de nabijheid van het graf van de ambtenaar Nefer, uit de 24ste dynastie.
Lees het hele artikel: [**Czech Egyptologists make new discovery in Abusir.**](#)

Kort Engelstalig nieuws

- Predynastisch graf ontdekt in Hiërakonpolis: [**info.**](#)
- Website Tomb Reader app online: [**info.**](#)
- Replica graf Toetanchamon officieel geopend: [**info.**](#)
- Petrie Museum Londen lanceert een 3D bibliotheek: [**info.**](#)
- Egyptenaren sleepten stenen voor piramides over nat zand: [**info**](#) en [**info in het Nederlands.**](#)
- Obelisk in New York wordt schoongemaakt met

lastertechnologie: [info](#).

- Restauratie tweede zonneboot van Choefoe gaat fase drie in: [info](#).
- Mummie van Ta-Moet door CT-scanner levert verrassende resultaten op: [info](#).
- 3300 jaar oude Kanaänitische kist ontdekt met zegelring van Sethy I: [info](#).
- Bavianummie onthult Eritrea als locatie van Poent: [info](#).
- Mummie priester Nesoeayoe digitaal uit te pakken: [info](#).
- Domesticatie van katten in Egypte mogelijk eerder dan gedacht: [info](#).
- Twee objecten uit de beeldentuin van Loeksor Tempel gestolen: [info](#).
- Gestolen fragmenten van beelden en reliëfs uit de tempel van Amenhotep III ontdekt: [info](#).
- Enkele objecten die bij de kunstroof in januari 2011 uit het Egyptisch Museum zijn gestolen, zijn teruggevonden: [info](#). Voor een foto-overzicht van de teruggekeerde objecten zie: [facebook](#).
- VS stuurt gesmokkelde oudheden terug naar Egypte: [info](#).

Tentoonstellingen

In het Drents Museum is **tot en met 31 augustus 2014** de tentoonstelling **'Mummies. Overleven na de dood'** te zien. In de tentoonstelling zijn zestig mensen- en dierenmummies bij elkaar gebracht uit alle delen van de wereld. Het Drents Museum geeft daarmee een verrassende kijk op hoe mensen zouden kunnen overleven na de dood. Het gaat niet alleen om Egyptische mummies, maar ook om mummies uit andere oude culturen.

Kijk op de website van Drents Museum voor meer informatie: [info](#).

In het Rijksmuseum van Oudheden is **tot en met 31 oktober 2014** de tentoonstelling **'Luxor toen en nu'** te zien. De tentoonstelling toont foto's van egyptoloog Rob Demarée die hij maakte tussen 1960 en 2010 in en rond Loeksor. De foto's hangen in de Taffehzaal, in de ruimte achter de Egyptische tempel. Kijk voor meer informatie op de website van het RMO: [info](#).

In het Brooklyn Museum in New York is **tot en met december 2014** de tentoonstelling **'Divine Felines: Cats of Ancient Egypt'** te zien. De

tentoonstelling bestaat uit 30 objecten van katten. Groot en klein, wild en tam, goddelijk en niet-goddelijk. De oude-Egyptenaren kenden meerdere godinnen die katachtige aspecten hadden: Neith, Isis, Hathor, Pachet, Tefnoet, Sachmet en natuurlijk Bastet. Tijdens de laatste eeuw voor Christus werd de cultus van de godin Bastet steeds populairder en werden er vele beeldjes van katten gemaakt die door de pelgrims aan de godin werden geofferd.

Lees een uitgebreid artikel over de tentoonstelling in The New York Times: [info](#).

Lezingen

Op **woensdag 4 juni 2014** zal onder leiding van Jan Koek een discussiemiddag plaatsvinden met als titel 'De buste van Nefertiti'.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 7,50 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Mehen.

Locatie: Mehen Studiecentrum, Prins Hendrikstraat 14, Den Haag.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 11 juni 2014** geeft Carina van den Hoven een lezing met als titel 'Het Kroningsritueel van de heilige valk van Edfu'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **zaterdag 2 augustus 2014** geeft prof. Barry Kemp een lezing met als titel 'Taking apart and rebuilding the Great Temple of the Aten at Amarna'.

Barry Kemp leidt al sinds 1977 de archeologische missie in Amarna. In de afgelopen jaren is er aan het licht gekomen hoe deze tempel, in de korte tijdspanne van de Amarna periode, is verbouwd en herbouwd. Prof Kemp zal in deze lezing uitgebreid ingaan op de reconstructie van een van de meest bijzondere tempels uit het Oude Egypte.

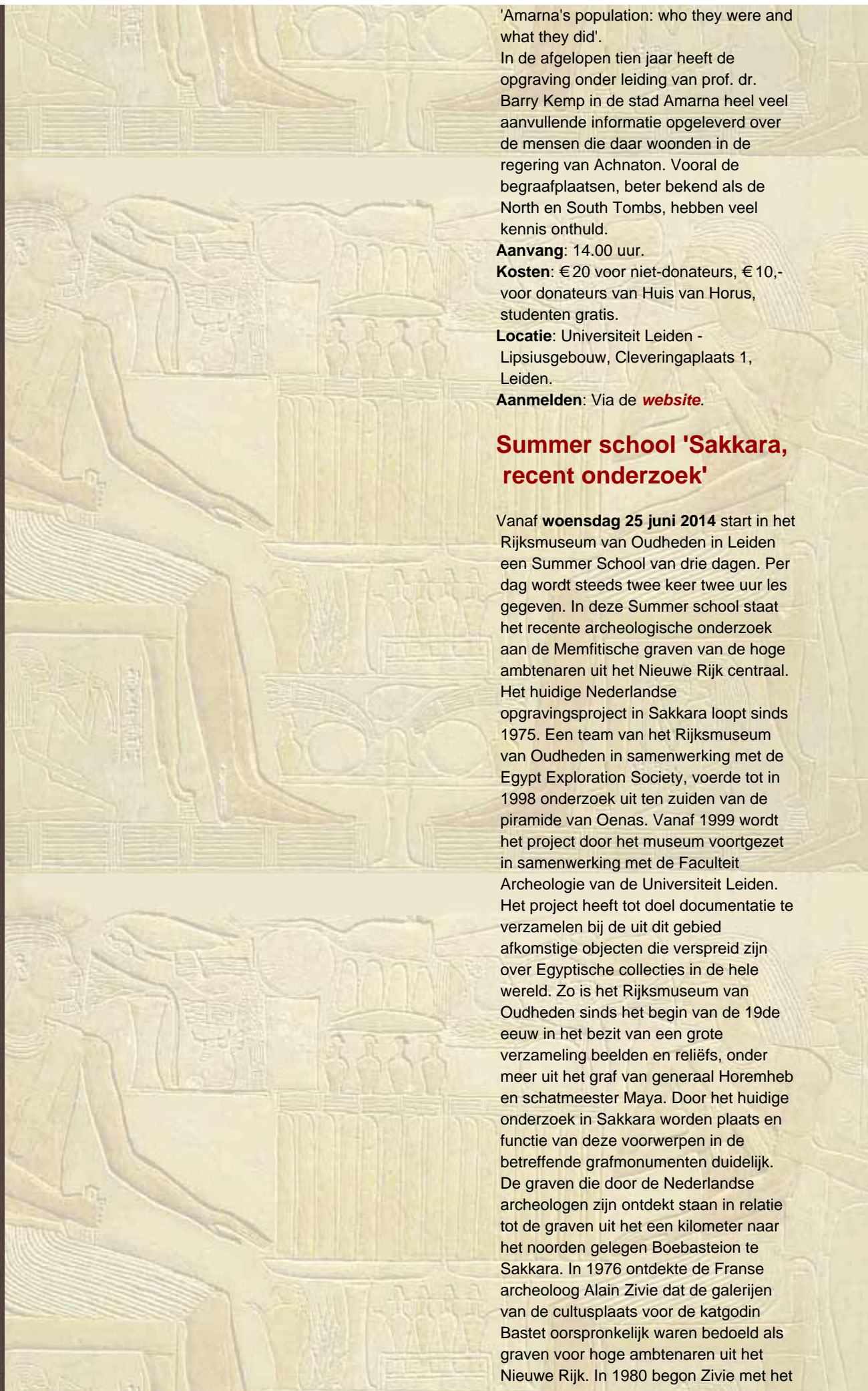
Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: € 20 voor niet-donateurs, € 10,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **zondag 3 augustus 2014** geeft prof. Barry Kemp een lezing met als titel

'Amarna's population: who they were and what they did'.

In de afgelopen tien jaar heeft de opgraving onder leiding van prof. dr. Barry Kemp in de stad Amarna heel veel aanvullende informatie opgeleverd over de mensen die daar woonden in de regering van Achnaton. Vooral de begraafplaatsen, beter bekend als de North en South Tombs, hebben veel kennis onthuld.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: €20 voor niet-donateurs, €10,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Summer school 'Sakkara, recent onderzoek'

Vanaf **woensdag 25 juni 2014** start in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden een Summer School van drie dagen. Per dag wordt steeds twee keer twee uur les gegeven. In deze Summer school staat het recente archeologische onderzoek aan de Memfische graven van de hoge ambtenaren uit het Nieuwe Rijk centraal. Het huidige Nederlandse opgravingsproject in Sakkara loopt sinds 1975. Een team van het Rijksmuseum van Oudheden in samenwerking met de Egypt Exploration Society, voerde tot in 1998 onderzoek uit ten zuiden van de piramide van Oenas. Vanaf 1999 wordt het project door het museum voortgezet in samenwerking met de Faculteit Archeologie van de Universiteit Leiden. Het project heeft tot doel documentatie te verzamelen bij de uit dit gebied afkomstige objecten die verspreid zijn over Egyptische collecties in de hele wereld. Zo is het Rijksmuseum van Oudheden sinds het begin van de 19de eeuw in het bezit van een grote verzameling beelden en reliëfs, onder meer uit het graf van generaal Horemheb en schatmeester Maya. Door het huidige onderzoek in Sakkara worden plaats en functie van deze voorwerpen in de betreffende grafmonumenten duidelijk. De graven die door de Nederlandse archeologen zijn ontdekt staan in relatie tot de graven uit het een kilometer naar het noorden gelegen Boebasteion te Sakkara. In 1976 ontdekte de Franse archeoloog Alain Zivie dat de galerijen van de cultusplaats voor de katgodin Bastet oorspronkelijk waren bedoeld als graven voor hoge ambtenaren uit het Nieuwe Rijk. In 1980 begon Zivie met het

onderzoek naar het graf van de vizier Aper-EI, een tijdgenoot van Amenhotep III en zijn zoon Achnaton. In de voorbije jaren legde het team van Zivie zo'n vijftien van deze rotsgraven bloot waaronder het graf an Maja, de voedster van Toetanchamon. Sommige van de rotsgraven bezitten een open hof met een toegangspoort voor de klif. De binnenkant van de graven bestaat uit in de rotsen uitgehakte kapellen met zuilen. Trappen of schachten leiden naar de ondergrondse grafkamer.

Meer informatie: **Summer School 2014**.

Andere activiteiten

Saqqaradag Leiden

De Saqqaradag is een symposium gewijd aan het Nederlands archeologisch onderzoek in Saqqara. Sprekers dit jaar zijn o.a. Maarten Raven, Christian Greco, Beatrix Gessler-Löhr en Huub Pragt. Aansluitend is er een borrel en optioneel een diner. Iedereen is welkom!

Tijd: 9.45 - 18.00 uur.

Informatie: www.saqqara.nl

Museumnacht Leiden

Zeven Leidse musea plus de Leidse Sterrewacht en Corpus (in Scheltema) openen op **zaterdag 17 mei 2014** hun deuren voor de vijfde editie van Museumnacht Leiden. Het thema van dit jaar is Focus. Alle vaste collecties zijn te bezichtigen en elk museum heeft een aanvullend, gevarieerd Museumnachtprogramma.

Tijd: 20.00 - 01.00 uur.

Informatie: [website](#).

Boekpresentatie 'The Language of the Pharaohs'

Op **vrijdag 6 juni 2014** vindt in de Leemanszaal van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden de presentatie plaats van het boek 'The Language of the Pharaohs'. Dit boek is geschreven door hiërogliefendocent Taoufik Ilaoui en egyptoloog Huub Pragt en vormt een eenvoudige Engelstalige introductie op het hiërogliefenschrift. Wat het boek bijzonder maakt is dat verscheidene woordenlijsten zijn opgenomen waarbij de hiëroglifische weergave niet alleen een transliteratie en een Engelstalige vertaling krijgen. Bij de Egyptische woorden staat ook de Arabische vertaling. Het eerste exemplaar zal worden uitgereikt aan Z.E. de heer Mohamed Karim ben Becher, ambassadeur van de Republiek Tunesië.

Tijd: 15.00 uur.

Cursussen en reis naar

Egypte seizoen 2014-2015

Vanaf **september 2014 tot en met mei 2015** worden cursussen verzorgd door Huub Pragt in de steden Leiden, Amsterdam, Hilversum en Utrecht. De meeste cursussen beslaan vier lessen van twee uur per week. Nieuw op het programma is een stoomcursus hiërogliefenschrift die in september in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden van start gaat. Daarnaast zijn er verscheidene cursussen voor gevorderde cursisten waarbij kennis van het hiërogliefenschrift een vereiste is.

Klik hier voor meer informatie over de: ***Cursussen 2014-2015.***

Van **zaterdag 14 februari tot en met maandag 2 maart 2015** leidt Huub Pragt een bijzondere 17-daagse rondreis naar Egypte. Het thema van de reis is het begin van de Ramessiden Tijd. Meer specifiek zullen de monumentale bouwwerken uit de tijd van Sethy I en Ramses II worden belicht. De reis begint in de Delta en eindigt na een cruise over het Nassermeer bij Aboe Simbel. Het hoogtepunt van de reis is een bezoek aan het graf KV17 van Sethy I dat normaal voor publiek gesloten is. Kijk voor meer informatie op: ***Egypte-reis: Sethy en Ramses.***

[Home](#)

[Cursussen](#)

[Lezingen](#)

[Excursies](#)

[Rondleidingen](#)

[Reizen Egypte](#)

